

Sajtóközlemény

Versenyképesség és társadalmi megújulás Társadalmi kihívások és innovációs kompetenciák a debreceni egyetemisták körében

2018. 12. 04.

Hol tartanak a debreceni egyetemisták a változásmenedzselésben, a megújulás képessége terén? A Debreceni Egyetem hallgatói körében végzett 1.000 fős online kérdőíves kutatás azt méri föl, hogy a jövő értelmisége hogyan reagál azokra a társadalmi kihívásokra, amelyek a technológiai környezet és a gazdasági rendszerek gyors átalakulásából adódnak. Fejleszteni kell a rendszerszemléletű gondolkodást, a kezdeményezőképeséget, a problémamegoldó készséget, a kreativitást, a felelősségvállalást, a vállalkozói habitust, a kapcsolatteremtő képességet. Vissza kell szorítani a kockázatkerülő magatartást és a végrehajtói habitust. Az innovációs készség fejlesztésére stratégiát dolgoz ki az egyetem. A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Azonosítják-e az egyetemisták a társadalmi kihívásokat? Ismerik-e a megoldási módokat? Részt kívánnak-e venni a problémamenedzselési folyamatokban? Képesek-e, hajlandók-e szemléletükben, értékeikben, viselkedési mintáikban, munkamódszereikben megújulni, rögzíteni a gazdaság és a társadalom működésében alapvető értékeket? A kutatás az EFOP-3.6.1-16-2016-00022 számú, „Debrecen Venture Catapult Program” nevű projektben (Széchenyi 2020) zajlik le. A projektnek a Bölcsészettudományi Kar által menedzselte programelemei a társadalom innovációs képességét vizsgálják, a társadalmi megújulást akadályozó tényezők feltárására és stratégiai fejlesztésére fókuszálnak.

A régióban a Debreceni Egyetemnek kulcsszerepe van a társadalmi innovációkban, az innovatív tudáselemek közvetítésében. Tudnunk kell, hogy az egyetemisták hogyan gondolkodnak a gyorsan változó környezeti, gazdasági és társadalmi viszonyokról. Mennyire jellemzi értékrendszerüket, attitűdjeiket, a természeti, humán és technológiai környezetükhöz való viszonyukat a megújulási képesség? Hogyan gondolkodnak a társadalmi kihívások kezeléséről? Mennyire tartják fontosnak, hogy a változásokat személyesen kezdeményezzék? Milyen formákban képzelik el a változások megvalósítását? Mennyire lesznek képesek már az egyetemi évek alatt, vagy a végzést követően a térség innovációs potenciálját erősíteni?

A Debreceni Egyetem 14 karán képzett egyetemistáknak a kérdőíves vizsgálat arról kérdezte meg, hogy:

- Szerintük melyek a legfontosabb társadalmi problémák?
- Milyen módon érzékelik a fiatalok a környezeti kihívásokat?
- Eredményesen kezelik-e a változásokat maga körül?
- Megítélésük szerint kinek a szerepe, feladata a környezeti kihívások kezelése?
- Van-e szerepe a fiataloknak ezekben a folyamatokban?
- Képesek-e másokat motiválni?

- Hogyan látják a saját szerepüket a változás folyamatában?
- Jellemző-e az egyetemistákra a nyitottság, a kezdeményezőkézség, a szolidaritás?
- Milyen fejlődési irányokat jelölnének ki a közeljövő számára?
- Milyen szerepet vállalnának ezeknek a fejlesztési irányoknak a megvalósításában?

„A 2018. október 20-án indult egyhónapos adatfelvétel során közel 1.000 egyetemistát sikerült bevonni a válaszadók körébe. A kutatás eredményeit 2019 első hónapjaiban elemezzük. Az eredmények kiértékelése lehetővé teszi, hogy szembesüljünk a megújulást, a környezeti kihívásokhoz alkalmazkodást akadályozó tényezőkkel. Ezek már a próbainterjúk során is szembetűnőek voltak. Hiányzik a rendszerszemléletű gondolkodás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldó képesség, a kreativitás, a felelősségvállalás. Alacsonyban fejtett a vállalkozói habitus, a kapcsolatteremtő képesség. Jellemző a kockázatkerülő magatartás és a végrehajtói habitus. Az értékelését és a részletes helyzetleírás alapján lehetőség nyílik olyan képzési modulok kidolgozására és kipróbálására, amelyek a társadalmi innovációs készséget és a gazdasági versenyképességet párhuzamosan fejlesztik. Az innovációs készség fejlesztésének stratégiai távlatait egy „Társadalmi Innovációs Stratégiában” foglaljuk össze a Debreceni Egyetem számára. A stratégia a kutatással párhuzamosan fejlesztett tananyagok, készségfejlesztő modulok tapasztalataira épít. Az a célunk, hogy az egyetemen olyan alapelveket, képzési modulokat, munkaformákat alakítsunk ki, amelyek fejleszteni tudják az innovációs készségeket és a kulcskompetenciákat. Ezek szolgálják a tudásalapú gazdaságban a szakmai tudás mellett a XXI. századi gazdaság és társadalom hatékony működtetését. A stratégia hozzásegíti az egyetem vezetését ahhoz is, hogy a jelenlegi és leendő hallgatók kompetenciából kiindulva formálhassuk a jövő igényeihez illeszkedő képzést” – foglalta össze a kutatás távlatait Prof. Dr. Csoba Judit (DE BTK, Politikatudományi és Szociológia Intézet), a kutatás szakmai vezetője.

A kérdőíves kutatás decemberben folytatódik a középiskolások körében. A Debreceni Egyetem beiskolázási körzetéhez tartozó három megyében (Jász-Nagykun Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú Bihar) több mint 30 oktatási intézmény 11. és 12. évfolyamának tanulóit vonjuk be a kutatásba. A cél itt is legalább 1.000 középiskolás véleményének megismerése.

A globális tudásalapú gazdaságban kiemelt szerepe van a társadalmi megújulásnak, a tudástőkének; ezért fontos tudni, hogy az egyetemisták milyen értékeket, magatartási mintákat ismernek, képviselnek. Az immateriális javak, a szellemi tulajdon, a társadalmi innováció a versenyképességet meghatározó erőforrások. Ha hiányzanak, akkor nem állíthatunk elő magas hozzáadott értékű termékeket és szolgáltatásokat, de az életminőséget sem javíthatjuk.

A kutatást az EFOP-3.6.1-16-2016-00022 számú, „Debrecen Venture Catapult Program” című projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A projektről bővebb információ: <https://kancellaria.palyazatok.unideb.hu/hu/node/115>

További információ kérhető:

Prof. Dr. Csoba Judit kutatásvezető

Elérhetőség: csoba.judit@arts.unideb.hu, munkahelyi telefon: 0036 52512900 / 22349, 22118